

Rapport

Datum: 19 januari 2006

Rapportnummer: 2006/015

Klacht

Verzoeker klaagt erover dat de gemeente Heusden in haar reactie van 22 februari 2005 op de door verzoeker ingediende klacht geen volledig antwoord heeft gegeven op de door hem op 5 oktober 2004 aan de orde gestelde punten en vragen.

Hij klaagt er in het bijzonder over dat niet is gereageerd op:

1. het door hem aan de orde gestelde punt dat de openbare gezamenlijke vergadering van de commissies Ruimtelijke Zaken en Inwonerszaken van 20 september 2004 uitsluitend in de Heusdense Courant van 16 september 2004 was aangekondigd en dat de bewoners van de huizen die betrokken zijn bij het project Wijkvisie Oudheusden niet persoonlijk voor de vergadering zijn uitgenodigd;
2. zijn vraag of de gemeente bereid is de huiseigenaren onmiddellijk schadeloos te stellen;
3. het punt betreffende de bouw van een flat met vier verdiepingen.

Beoordeling

I. Bevindingen

1. In 2001 besloot het college van burgemeester en wethouders van Heusden om een wijkvisie op te stellen ter versterking van de ruimtelijke en functionele structuur van de kern Oudheusden. In het raadsvoorstel over de "Wijkvisie Oudheusden" van september 2004, schreef het college onder andere dat werd voorgesteld een bepaald gebied te herstructureren, zonder daarbij te streven naar een volledig gedetailleerd en uitgekristalliseerd voorstel.
2. Ten aanzien van de bewonersparticipatie schreef het college in het raadsvoorstel dat veelvuldig met zowel de buurtbewoners als de gevormde bewonersgroep was gesproken en gediscussieerd. Na aanvankelijk positief op het herstructureringsplan te hebben gereageerd bleken de bewoners inmiddels in meerderheid een voorkeur te hebben voor behoud en renovatie van de wijk. Gelet hierop werden aan de raad drie opties voorgelegd, waarbij werd aangegeven dat het bewonerscomité voorstander was van herstructurering.
3. Tijdens het spreekrecht van de raadsvergadering van 5 oktober 2004 merkte verzoeker, woonachtig in het te herstructureren gebied, onder andere op dat de bewonersparticipatie onvoldoende was geweest, omdat de bewoners niet bij brief waren uitgenodigd voor de openbare commissievergadering van 20 september 2004. Door de aankondiging voor deze vergadering alleen in de Heusdense Courant te publiceren zouden de bewoners niet bij de afweging van belangen betrokken zijn geweest. Verder wierp verzoeker de vraag op waarom de optie van renoveren niet was onderzocht. Tevens vroeg verzoeker of de raad

bereid was onmiddellijk een schadeloosstelling beschikbaar te stellen voor de - indien tot sloop werd besloten - onverkoopbaar geworden woningen. Ook vroeg verzoeker of de raad was voorbereid op planschadeclaims die zouden volgen op de bouw van een flat met vier verdiepingen. Ten slotte vroeg hij of de gemeente de woonlasten van zowel huurders als eigenaren de komende twintig jaar kon bevroeren.

De raad ging, na behandeling, unaniem akkoord met het voorstel van het college om tot herstructurering en daarmee samenhangend sloop van onder andere de woning van verzoeker over te gaan.

4. Op 16 oktober 2004 wendde verzoeker zich tot het college van burgemeester en wethouders met het verzoek de door hem tijdens de raadsvergadering van 5 oktober 2004 gestelde vragen te beantwoorden.

5. Bij brief van 16 november 2004 klaagde verzoeker erover dat hij geen antwoord had gekregen op de door hem tijdens de raadsvergadering gestelde vragen.

6. In reactie op deze klacht schreef de Algemeen directeur van de gemeente Heusden op 22 februari 2005 aan verzoeker dat de gemeenteraad impliciet antwoord had gegeven op verzoekers vragen door in te stemmen met de "Wijkvisie Oudheusden". Voor een nadere, inhoudelijke reactie verwees de Algemeen directeur naar de brief van de raadsgriffier van eveneens 22 februari 2005.

7. In deze brief ging de raadsgriffier nader in op verzoekers vragen over het niet nader onderzoeken van de optie renoveren en het bevroeren van de woonlasten. Daarnaast merkte de griffier op dat het niet gebruikelijk is om tijdens het spreekrecht gestelde vragen alsnog schriftelijk te beantwoorden, aangezien dergelijke vragen door de raad - al dan niet expliciet - tijdens de beraadslagingen over de besluitvorming worden betrokken. Ten slotte gaf de griffier aan dat burgers, als zij schade ondervinden van overheidshandelen in de sfeer van de ruimtelijke ordening, een planschadeclaim kunnen indienen. Hij voegde daar aan toe dat de overheid niet is gehouden om, vooruitlopend daarop, garanties aan burgers te geven.

8. Met de reactie van de griffier, als onderdeel van de beslissing op zijn klacht, kon verzoeker zich niet verenigen. In zijn verzoekschrift van 2 maart 2005 aan de Nationale ombudsman schreef hij dat niet was gereageerd op zijn vragen of de raad was voorbereid op mogelijke planschadeclaims en bereid was direct over te gaan tot schadeloosstelling. In aanvulling op zijn verzoekschrift deelde verzoeker tevens mee het niet juist te vinden dat de bewoners niet schriftelijk waren geïnformeerd over de vergadering van 20 september 2004.

9. Bij brief van 9 juni 2005 deelde het college van burgemeester en wethouders de Nationale ombudsman mee dat het niet gebruikelijk is betrokken bewoners persoonlijk uit

te nodigen voor commissievergaderingen. Deze vergaderingen worden, ter uitvoering van het bepaalde in artikel 12 van de Algemene raadscommissieverordening (zie Achtergrond, onder 1.), aangekondigd op de gemeentepagina van de plaatselijke krant, waarbij de agenda wordt uiteengezet en wordt aangegeven dat men met de raadsgriffier contact kan opnemen voor het spreekrecht. Deze informatie wordt tevens bekendgemaakt op de gemeentelijke website en via de Heusdensedse Televisie en Radio.

Daarnaast stelde het college dat de raadsgriffier wel degelijk op de vraag van verzoeker inzake de schadeloosstelling had gereageerd door te verwijzen naar de afzonderlijke procedure voor planschade en dat de gemeenteraad, door in te stemmen met de mogelijke bouw van het flatgebouw, impliciet de vraag omtrent het voorbereid zijn op verzoeken om planschade had beantwoord.

10. In reactie op het standpunt van het college deelde verzoeker de Nationale ombudsman op 13 juli 2005 mee nog steeds geen reactie te hebben ontvangen op de door hem gestelde vragen. Ter onderbouwing van zijn standpunt merkte verzoeker op dat de communicatie, ondanks de door de raad op 5 oktober 2004 gedane belofte daaromtrent, niet was verbeterd, de verwijzing naar de planschadeprocedure geen relatie had met zijn verzoek om huiseigenaren direct schadeloos te stellen en de ruimtelijke onderbouwing van het beoogde appartementencomplex ontbrak.

II. Beoordeling

11. Het vereiste van actieve en adequate informatieverstrekking houdt in dat bestuursorganen burgers met het oog op de behartiging van hun belangen actief en desgevraagd van adequate informatie voorzien.

Dit vereiste impliceert dat bestuursorganen een duidelijk en op het onderwerp toegesneden antwoord moeten geven.

12. Verzoeker had tijdens de raadsvergadering van 5 oktober 2004 aangegeven dat de betrokken bewoners niet afzonderlijk, schriftelijk waren geïnformeerd over de openbare commissievergadering van 20 september 2004. Op zijn klacht dat de gemeente in haar brief van 22 februari 2005 niet had gereageerd op zijn opmerking hieromtrent, deelde het college mee dat het niet gebruikelijk is betrokken bewoners persoonlijk uit te nodigen.

13. Door tijdens commissie- of raadsvergaderingen de mogelijkheid te bieden in te spreken over onderwerpen die op de agenda zijn geplaatst, wordt burgers de gelegenheid geboden hun standpunt naar voren te brengen. Het is, zoals ook de raadsgriffier in zijn brief van 22 februari 2005 schreef, aan de raads- of commissieleden te bepalen op welke wijze en in welke mate zij hetgeen naar voren is gebracht bij de beraadslagingen betrekken.

14. Om van de gelegenheid tot inspreken gebruik te kunnen maken dienen burgers tijdig en adequaat op de hoogte te worden gesteld van de mogelijkheden hiertoe. In artikel 12

van de Algemene raadscommissieverordening (zie Achtergrond, onder 1.) zijn nadere regels gesteld voor de bekendmaking van tijdstip, plaats en agenda van commissievergaderingen, alsmede van de mogelijkheid om in te spreken. Uit de reactie van het college blijkt dat bewoners via de gemeentepagina van de plaatselijke krant, de gemeentelijke website en de Heusdense Radio en Televisie op de hoogte worden gebracht van het tijdstip en de agenda van, alsmede de mogelijkheid om in te spreken bij vergaderingen en dat het niet gebruikelijk is bewoners persoonlijk uit te nodigen.

15. Alhoewel het college in zijn standpunt kan worden gevolgd dat met de wijze waarop binnen de gemeente Heusden het tijdstip, de plaats en de agenda van commissievergaderingen bekend gemaakt worden, burgers met het oog op de behartiging van hun belangen op afdoende wijze van adequate informatie worden voorzien, dient tevens te worden vastgesteld dat naar aanleiding van verzoekers klacht van 16 november 2004 niet op zijn opmerking hieromtrent is gereageerd. Door dit niet te doen is gehandeld in strijd met het vereiste van actieve en adequate informatieverstrekking.

In zoverre is de onderzochte gedraging niet behoorlijk.

16. Verzoeker is eigenaar van een woning die tengevolge van de herstructureringsplannen waarschijnlijk zal worden gesloopt. Verzoeker stelt dat hij door het raadsbesluit schade lijdt, aangezien zijn woning onverkoopbaar is geworden. Op zijn klacht dat niet was gereageerd op zijn vraag over het onmiddellijk schadeloos stellen van huiseigenaren, deelde het college mee dat deze vraag was beantwoord nu door de raadsgriffier was verwezen naar de afzonderlijke procedure voor planschade.

17. In zijn standpunt kan het college echter niet worden gevolgd.

Artikel 49 van de Wet op de ruimtelijke ordening (zie Achtergrond, onder 2) geeft een limitatieve opsomming van de gevallen waarin de gemeenteraad een naar billijkheid te bepalen schadevergoeding kan toekennen. Het raadsbesluit inzake de vaststelling van de "Wijkvisie Oudheusden", inclusief de daarin voorgestelde herstructurering, behoort niet tot de in voornoemd artikel genoemde gevallen. Gelet op het vorenstaande dient te worden geconcludeerd dat niet is gehandeld in overeenstemming met het vereiste van actieve en adequate informatieverstrekking door naar de procedure inzake planschade te verwijzen.

De onderzochte gedraging is in zoverre niet behoorlijk.

18. Het college stelde zich tevens op het standpunt dat de vraag of de raad voorbereid was op planschadeverzoeken tengevolge van de bouw van een flatgebouw, impliciet bevestigend was beantwoord door unanieme instemming met deze, in de "Wijkvisie Oudheusden", opgenomen mogelijkheid.

19. In zijn standpunt kan het college worden gevolgd.

Hetgeen burgers aanvoeren, indien zij gebruik maken van de mogelijkheid om in te spreken voorafgaande aan de behandeling van een raadsvoorstel, maakt deel uit van de bij de besluitvorming door de raad te betrekken overwegingen. Nu verzoeker de gemeenteraad, voorafgaande aan de behandeling van de "Wijkvisie Oudheusden", heeft gewezen op de mogelijke planschadeverzoeken dient ervan te worden uitgegaan dat de gemeenteraad - door in te stemmen met de wijkvisie en het daarin opgenomen herstructureringsplan - zich hiervan bewust was.

20. Hieruit volgt dat het niet noodzakelijk is om separaat te reageren op tijdens het spreekrecht gestelde vragen. Zoals de raadsgriffier in zijn brief terecht opmerkt is het niet gebruikelijk dat vragen door burgers tijdens het spreekrecht gesteld, schriftelijk worden beantwoord, aangezien dergelijke vragen tijdens de beraadslagingen al dan niet expliciet bij de besluitvorming worden betrokken.

21. Een en ander laat onverlet dat in de beslissing op de klacht voor een nadere, inhoudelijke reactie op de door verzoeker gestelde vragen wordt verwezen naar de brief van de raadsgriffier van 22 februari 2005. In zijn brief ging de raadsgriffier nader in op twee van de door verzoeker tijdens het spreekrecht gestelde vragen. Door, alhoewel niet noodzakelijk, toch te reageren op de tijdens het spreekrecht gestelde vragen, maar daarbij niet op alle vragen in te gaan kan de reactie van de raadsgriffier niet worden aangemerkt als een voldoende duidelijk en op het onderwerp toegesneden antwoord.

In zoverre is de onderzochte gedraging niet behoorlijk.

Conclusie

De klacht over de onderzochte gedraging van de gemeente Heusden is gegrond wegens strijd met het vereiste van actieve en adequate informatieverstrekking.

Onderzoek

Op 2 maart 2005 ontving de Nationale ombudsman een verzoekschrift, gedateerd 2 maart 2005, van de heer U. te Heusden, met een klacht over een gedraging van de gemeente Heusden. Verzoeker had zich al eerder, bij brief van 16 november 2004, tot de Nationale ombudsman gewend. Zijn verzoek voldeed toen echter niet aan het kenbaarheidsvereiste als neergelegd in artikel 12, tweede lid, van de Wet Nationale ombudsman (oud), zodat het niet in onderzoek werd genomen.

Naar aanleiding van verzoekers brief van 2 maart 2005 werd naar deze gedraging, die wordt aangemerkt als een gedraging van college van burgemeester en wethouders van Heusden, een onderzoek ingesteld.

In het kader van het onderzoek werd het college van burgemeester en wethouders verzocht op de klacht te reageren en een afschrift toe te sturen van de stukken die op de klacht betrekking hebben.

Vervolgens werd verzoeker in de gelegenheid gesteld op de verstrekte inlichtingen te reageren.

Het resultaat van het onderzoek werd als verslag van bevindingen gestuurd aan betrokkenen.

De reactie van het college gaf geen aanleiding het verslag te wijzigen.

Verzoeker gaf binnen de gestelde termijn geen reactie.

Informatieoverzicht

De bevindingen van het onderzoek zijn gebaseerd op de volgende informatie:

1. Voorstel, besluit en notulen van de raadsvergadering van 5 oktober 2004, alsmede de daarbij door verzoeker uitgesproken tekst en aangeboden petitie.
2. Brief van verzoeker van 16 oktober 2004.
3. Klaagschrift van 16 november 2004.
4. Beslissing van de Algemeen directeur van 22 februari 2005, inclusief de daarbij meegestuurde reactie van de raadsgriffier van 22 februari 2005.
5. Verzoekschrift van 2 maart 2005, inclusief bijlagen.
6. Reactie van het college van burgemeester en wethouders van Heusden van 9 juni 2004, inclusief bijlagen.
7. Reactie van verzoeker van 13 juli 2005.

Bevindingen

Zie onder Beoordeling.

Achtergrond

1. Algemene raadscommissieverordening, zoals vastgesteld door de raad van de gemeente Heusden in zijn vergadering van 17 september 2002

Artikel 12

- "1. De openbare commissievergaderingen worden tijdig bekendgemaakt.
2. De secretaris draagt er namens de voorzitter zorg voor dat dag, plaats en uur van de vergadering ter openbare kennis wordt gebracht.
3. De openbare kennisgeving vermeldt de wijze en de plaats waar eenieder de agenda en de daarbij behorende stukken kan inzien en de mogelijkheid tot inspraak."

2. Wet op de ruimtelijke ordening (wet van 16 mei 2002, Stb. 292)

Artikel 49

"Voor zover blijkt dat een belanghebbende ten gevolge van:

- a. de bepalingen van een bestemmingsplan,
- b. het besluit omtrent vrijstelling, als bedoeld in de artikelen 17 of 19,
- c. het besluit tot het verlenen van vrijstelling ingevolge artikel 40, of van een vergunning of andere beschikking ingevolge artikel 41,
- d. de aanhouding van het besluit omtrent het verlenen van een bouw- of aanlegvergunning ingevolge artikel 50, eerste lid, van de Woningwet dan wel ingevolge artikel 46, tweede lid,
- e. aanwijzingen als bedoeld in artikel 37, tweede of vijfde lid,
- f. het koninklijk besluit als bedoeld in artikel 66,

schade lijdt of zal lijden, welke redelijkerwijs niet of niet geheel te zijnen laste behoort te blijven en waarvan de vergoeding niet of niet voldoende door aankoop, onteigening of anderszins is verzekerd kent de gemeenteraad hem op zijn verzoek een naar billijkheid te bepalen schadevergoeding toe. Ingeval van schade ten gevolge van de aanhouding bedoeld onder d kan het verzoek om schadevergoeding eerst worden ingediend na de terinzagelegging van het vastgestelde bestemmingsplan."